

Patnáctý ministr
Miloš Balabán

Sociologovi Janu Kellerovi se v jeho článku v sobotním Právu (*Na mužstvu se šetří nejlíp*) povedl sarkastický náčrt současného chaotického dění v armádě. I přesto, že se na armádu v uplynulých dvaceti letech po roce 1989 vydalo hodně přes jeden bilión korun, výsledkem této investice je armáda, jejíž příslušníci žijí v existenční nejistotě. Na místě je pak otázka, zda taková armáda může být bojeschopná, což je klíčové kritérium, podle kterého se hodnotí její přínos pro společnost. V profesionální armádě, která u nás byla zavedena politickým rozhodnutím napříč politickým spektrem před šesti lety si ale dnes náčelník Generálního štábu musí seznat na poradu velení praporčického sboru, aby zabránil potenciálnímu exodu těch, bez kterých se armáda neobejde. Je snad toto jeden z výsledků nekonečné řady reforem, kterými armáda za dvě dekády prošla? O stavu armády vypovídá i to, že do čela resortu obrany usedne již patnáctý ministr po listopadu 1989. Aktuálně Alexandr Vondra, který měl původně mířit na resort zemědělství.

Alexandr Vondra ovšem není v bezpečnostní a obranné politice nepopsaným listem díky svému působení v diplomacii. Profiloval se i v boji za americký radiolokátor v Brdech, který ale skončil neúspěchem. V době svého mandátu bude muset řešit několik složitých a částečně vzájemně spolu souvisejících úkolů. Dosáhnout personální stability v armádě ohrožované škrty v platech a příspěvcích pro vojáky, ale i nepromyšleným personálním „zeštíhlováním“ minulým vedením resortu obrany, které postihlo i bojové útvary. Rozhodovat co dále s afghánskou misí naší armády v situaci, kdy Američané zřejmě docházejí k závěru, že afghánský konflikt, který v prosinci 2010 bude trvat stejně dlouho jako sovětská intervence v Afghánistánu v 70. a 80. letech, má řešení v jednání s Talibánem, aby ho bylo možné ukončit. Není to triviální úkol vezme-li se v potaz míra „afghanizace“ naší armády. S tím souvisí i implementace cílů Nové strategické koncepce NATO, která má být přijata na listopadovém summitu NATO v Lisabonu. Půjde například o naši skutečnou schopnost přispívat k zajištění kolektivní obrany a vnímání nových akcentů v bezpečnostní politice NATO vůči Rusku. Za Vondrova mandátu, pokud se vláda udrží celé čtyři roky, by se též mělo rozhodovat o budoucnosti našeho stíhacího letectva v souvislosti s koncem pronájmu Gripenů, kde by bylo žádoucí vyhnout se tlaku různých politickoeconomických lobby a rozhodovat se na základě již nemálo investovaných prostředků do jeho stávající podoby. A nakonec jedna personálie. Na jaře příštího roku by měl být jmenován nový náčelník Generálního štábu. Výběh je na prezidentovi republiky, ministr obrany by ale měl říci své slovo k tomu, kdo ze stávajících generálů, kterých je v tak malé armádě až nadbytek, by se jím měl stát. Pro léta, kdy se armáda bude pohybovat „bouřlivých vodách“ by měly rozhodovat morální kvality, odbornost, vojenskopolitický rozhled a doslova a do písmene bojové zkušenosti. Armáda respektovanou autoritu hodně potřebuje.

(Autor je bezpečnostní analytik)